

sosialurin

telf. 14720, 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevur: Føroya Javnaðarflokkur

Fyrirtaksstjóri: Tórfinn Smith

Bláðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Bláðmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin/

Prent: Dimmalætting

Verkamannamál

TAD ER eingin loyna, at javnaðarflokkurin fram um alt er flokkurin hjá verkamonnum og fiskimonnum, og at hann serliga røkir áhugamálini hjá hesum stættum. Eisini í hesum valskeiði eru framdir munandi batar í viðurskiftinum hjá verkamonnum. Av hesum kann nevast:

PRÍSTALSVIÐBÓTIN er nú eins fyri allar løntakarar og hevur hetta hjálpt nakað uppá tann lønarmismun, sum var frammanundan. Men afturat hesum er prístalsviðbótin munandi hækkað í mun til ta skipan, sum var galdandi frammanundan.

SÍÐAN juli 1975 er prístalið hækkað 23 stig. Hetta gevur 7 dyrtíðarviðbótur á 60 oyru ella tilsamans kr. 4,20. Eftir gomlu skipanini hevði prístalið verið hækkað við um 230 stigum. Viðbótin var 1,3 oyru pr. stig, og vildi hetta givið um kr. 3 í dyrtíðarviðbót. T.v.s. at galdandi skipan higartil hevur givið kr. 1,20 meira um tíman enn gamla skipanin.

HER KANN eisini verða mint um, at langt áðrenn tað kom í nakran sáttmála, at menn og kvinnur skuldu fáa líkælón, hevði javnaðarflokkurin fingið framt eins dyrtíðarviðbót fyri menn og kvinnur.

STYTTING av arbeiðsvíkuni er eisini eitt mál, sum er framt. Víkan er longu stytta úr 42,5 til 42 tímar, og innan stutta tíð verður arbeiðsvíkan 40 tímar.

HJÁ fiskimonnum eru eisini ymsir batar framdir. Minstlønin er hækkað tvær ferðir. Viðbótur til saltfiskamenn eru hækkaðar o.s.fr. Eitt tað týðningarmesta fiskimannamál er tó ráfiskagrunnurin, sum hevur kunnað tryggja fiskimonnum, sum veiða ísfisk nærum óbroyttar prísir, hóast stórt fall í dollara o.ø.

TAD ERU stórmál eftir at loysa bæði bæði fyri fiskimenn og verkamenn, men tað er neyvnan nakar ivi um, at besta tryggin fyri framhaldandi batar í korinum hjá hesum týðandi stættum er ein sterkur javnaðarflokkur 7. november.

Er einki mark fyri hvussu fólkið skal villeiðast?

Tað er eingin ivi um, at óngantið hevur verið so nógv villeiðing í blóðinum sum beint nú. Áður er vist á, hvussu villeiðandi skrivningin hjá »Dagblaðnum« er, og skal ikki komast nærri inn á tað. Men skrivningin og tað, sum kemur frá sambandsflokkinum, er ikki nógv mætari. Tað verður miðvist manipulerað við veljarinum, sum t.d. skrivningin um einkjupeningin visti. Tað skulu niðanfyrir visast nøkur dømi um, hvussu lítið álit er í hesum flokki, og hvussu lítið teir virða um tað, sum verður fortalt fólkinum.

Serføroyskar kvotur

Pauli Ellefsen er aftur farin at skriva um »sorgarleikin«, tá vit í 1976 fingið eina serliga kvotu av sild í NEAFC. At hetta er nakað tvælt, veit Pauli væl. Men tað, sum hann gloymir at greiða frá, er, at sambandsflokkurin sjálvur í 1973 setti uppskot fram á ting um sjálv-

stöðuga umboðan og harvið sjálvstöðugar kvotur í m.a. NEAFC, og at hetta uppskot varð framt av m.a. sambandsflokkinum. So tá vit hava havt serføroyskar kvotur í NEAFC, so er tað fult út í tráð við ta stöðu, sum sambandsflokkurin hevði í seinasta valskeiði. At billa fólki nakað annað inn er villeiðing!!

Vit høvdu fólkatingsval fyri einum tveimum árum síðani. Tá fortaldi Pauli ferð eftir ferð á ymsum fundum og í útvarpinum, at tann tað ætlaða yvirtøkan av skúlaumsitingini fór at kosta 10 mill. kr.

Grundarlagið fyri hesum 10 mill. var at »onkur« hevði sagt, at 50 fólks skuldu til eina yvirtikna umsiting, hesi kostaðu 100.000 pr. stk. Roynir vistu, at tað altið gjørdist dupult so dyrt sum mett. Fasit 10 mill. Hetta vóru tað vist fleiri, sum hoppaðu uppá.

Nú er uppskot komið fram um yvirtøku av umsitingini. Og kostnaðurin

er mettur til uml. 1 mill. Nú kvettir ikki úr Paula! Men hansara 10 mill. gjørdi eisini sína nýttu tá. Hetta er villeiðing!

Seinastu grovu ósannindi frá Paula Ellefsen eru tey í Dimmalætting leygdaggin, har sagt verður frá, at ráfiskaprisirnir eru settir soleiðis, at ráfiskagrunnurin skal røkka júst til 15. november ella til beint eftir valið. Hetta eru lodrøtt ósannindi. Afturat tí, at hetta er grovt álöp á nevndina fyri ráfiskagrunnin, er hetta fullkomiligr heilaspu. Ráfiskagrunnurin ásetti 11. september prisirnar á ráfiski frá 1. okt. til 1. februar 1979, og tá varð mett, at við óbroyttum marknaðarprísum kundi haldað óbroyttir avreiðingarpriisir árið út.

Síðan er tað hent, at dollarin er fallin munandi og broytir hetta rimiligt fortreytirnar fyri prisinum. Men hetta er ein spurningur, sum verður tikið upp millum nevndina fyri ráfiskagrunnin og

landsstýrið í vikuni.

Sum prógv um, hvussu grundarleys tíðindi um, at ráfiskagrunnurin bert skal røkka til 15. november, eru, kann eg upplýsa, at pr. 14. oktober hevði grunnurin ein rakstrarpening og tiltaksgrunn uppá tilsamans kr. 26 mill. kr. Og hesar 26 mill. kr. røkka sjálvt við hesum broyttu umstøðum fram í næsta ár. Tað, sum Pauli Ellefsen skrivur um hetta mál, er beinleiðis villeiðing.

Hetta eru bert nøkur fá dømi um politisku »upp-lýsingina« hjá sambandsflokkinum, har antin verður sagt beinleiðis skeivt frá ella har bert ein partur av veruleikanum verður fortaldur, nevniliga tann parturin, sum passar sambandsflokkinum.

Tað skuldi verið óneyðugt við viðmerkingum til slíka mannagongd. Spurningurin til veljaran verður bert:

Torir tú at lata ein slíkan flokk fáa leiðsluna av okkara landi?

Dagpeningaskipanin — stórt framstig

Tað skal ikki vera nakar ivi um, at nýggja lógin um dagpening er eitt stórt framstig fyri tey ikki-fastlønitu. Inntil nú er tað so, at um ein arbeiðsmaður verður sjúkur, og hann eigur eitt sindur av peningi, so fær hann einki sum endurgjald fyri mista inntøku. Tó hava arbeiðarafeløgini havt sjúkragrunnar seinnu árin, men í flestu førum hava veitingarnar hagani ikki munað nógv.

Fiski- og útróðarmenn hava tó verið eitt sindur frægari fyri. Eru teir vorðnir sjúkir umboð á skipi ella báti hava teir fingið minstuløn í upp til 3 mánaðar. Men eru teir vorðnir sjúkir í landi hava teir tó einki fingið. Tó hava limir í Fiskimannafelagnum verið tryggjaðir á tann hátt at teir eisini hava fingið tryggjað 3 mánaða minstuløn frá teirra felag.

Hetta hava verið ótol-

andi viðurskifti samstundis sum tey fastlønitu hava fingið fult endurgjald fyri sjúku.

Tað hevur tí verið eitt av fremstu málum hjá javnaðarflokkinum í hesum valskeiði at fáa eina broyting í her. Tað er fyri so vítt eisini eydnast við hesi nýggju lóggávu. Eftir henni skulu tey, sum ikki hava aðra trygd, fáa endurgjaldið 80% av arbeiðsmannaløn frá 2. degi av sjúkuni. Og tað uttan

mun til, um viðkomandi eigur pening ella ikki, sum tað hevur verið higartil. Tað er eingin ivi um, at hetta er eitt stórt framstig, men enn er tó ikki komið á mál. So leingi sum ikki-fastlønitu ikki fáa fult endurgjald, og harvið eru eins væl tryggjað sum fastlønir er tað eftir at vinna.

Nevnt kann vera, at í Noregi er komin tann skipan í gildi, at veitt verður 100% endurgjald frá 1. degi, og hetta eigur javnaðarflokkurin eisini at hava sum mál á hesum øki.

Sigast kann, at hóast

hetta framstig, so koma sjúkragrunnarnir hjá verkamannafeløgum framvegis at hava uppgávur. Lutvist verður ikki fult endurgjald latið og lutvist verður endurgjald bert latið í um 3 mánaðar. Hesir grunnar koma at hava ein torv at dekkja her, og tí eigur árliga játtanin á figgarlóg lógtingsins til hesar grunnar at standa við og eisini at verða óktir.

Í lóguni kunnu vit tó fegnast um hetta framstig og tó minna um, at enn er ikki komið á mál.

Óli Jacobsen

BINGO
i

sosialinum

1. BINGO
19
SOSIALURIN 1978

1. BINGO
39
SOSIALURIN 1978

1. BINGO
58
SOSIALURIN 1978

1. BINGO
67
SOSIALURIN 1978

1. BINGO
83
SOSIALURIN 1978